

ИШОНЧ

52

Ўзбекистон касба уюшмалари Федерациясининг хафталик газетаси

ЖАМОА ШАРТНОМАСИ — ИШОНЧЛИ КАФОЛАТ

Касаба уюшмалари Қашқадарё вилоят кенгашида 1994 йил учун вилоятдаги корхона ва ташкилотлар, хўжаликларда битим ва жамоа шартномаларини тузиш бўйича семинар-кенгаш ўтказилди. Меҳнат аҳлининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, уларни иқтисодий ва маънавий томондан қўллаб-қувватлаш ниятида пухта ишлаб чиқилган битим ва жамоа шартномаларининг аҳамияти катта эканлиги таъкидланди. Ҳозирги кунда вилоятдаги 800 дан зиёд корхоналар, хўжаликларда жамоа шартномалари асосида иш юритилапти. Касаба уюшмалари вилоят кенгашининг раиси Эсон Ражабов меҳнаткашларнинг ижтимоий таянчи бўлиши жамоа шартномалари билан янада яхшироқ ишлаш зарурлиги ҳақида батафсил тўхталди. Семинар-кенгашда сўзга чиққан вилоят ҳокими муовини Р. Насимов вилоят халқ хўжалигининг 1993 йилги иш якунлари ҳақида сўз юритди.

Семинар-кенгашда вилоят ҳокимининг муовини Р. Раҳмонов иштирок этди.

«Ишонч» мухбири.

ҚОНУННИ ҲАМ ИШОНЧЛИ БАҒИШЛАНДИ

ЯҚИНДА матбуотда Ўзбекистон Республикасининг «Ўзбекистон Республикасининг меҳнат қонунлари кодексида ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» Қонуни чоп этилди.

Янги ҳуқуқий ҳужжатда ходимларнинг асосий меҳнат ҳуқуқлари ва бурчлари, меҳнатга яраша ҳақ тўлаш, ходимларни меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича ўқитиш, хомладор ва болали аёлларни ишдан бўшатишга йўл қўймаслик, меҳнат низоларини кўриб чиқиш тартиби, ғайриқонуний равишда ходимни ишдан бўшатишда ёки бошқа ишга ўтказишда айбдор бўлган мансабдор шахс зиммасига моддий жавобгарлик юклаш, сайлаб қўйилган касба уюшмалари ходимларига берилган қўшимча кафолатлар каби турли моддаларга қатор киритилган қўшимчалар ва ўзгаришлар акс этган.

Касаба уюшмаси ходимлари бу ҳужжатларни яхши билганларидагина ўз аъзоларини ижтимоий ҳимоя қила оладилар. Шу мақсадни кўзлаб Тошкент вилояти касба уюшмалари кенгашида вилоят, шаҳар, туман касба уюшмалари кўмиталари ходимлари ва фаоллари билан меҳнат Қонунлари кодексида ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида Қонунни ўрганиш бўйича уч кунлик ўқув ўтказилди.

Семинар-ўқувда Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши ҳуқуқий бўлимининг муdiri Х. Пиримқулов «Ишга ёллашнинг контракт усули», Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши ҳуқуқий бўлимининг меҳнат ҳуқуқий но-зири Н. Ефимова «Ходим соғлиғига зарар келтирилганлиги учун корхонанинг моддий жавобгарлиги», Ўзбекистон касба уюшмалари Федерацияси кенгаши ижтимоий суғурта бўлими муdirининг ўринбосари Р. Верещагина «Нафақаларни ижтимоий суғурта жамғармасига ўтказилиши муносабати билан ижтимоий суғурта ишларини ташқиқ этиш бўйича ахборот», Тошкент вилояти касба уюшмалари кенгашининг меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий манфаатларини ҳимоялаш бўлимининг муdiri В. Шуб «Меҳнат ҳақидаги Қонунчиликдаги айрим ўзгаришлар ва жамоа шартномасини белгилашдаги жиҳатлар» мавзуларида маъруза қилдилар.

Будир ПУЛАТОВ,
Тошкент вилояти касба уюшмалари
кенгаши матбуот марказининг
муdiri.

Тошкент вилояти, Урта Чирчик тумани Ким Пен Хва номидаги корпорацияда ип йигирув фабрикаси, ёғ заводи, тикув цехи ишлаб турибди. Улар аъло махсулот ишлаб чиқариш билан донг таратмоқдалар.

Суратда: «Эра» трикотаж фирмаси устаси Абдуманноб Каримов билан ишлаб чиқариш цехи бошлиғи Лутфулла Пўлатовлар.

Даврон АХМАД олган сурат.

МУАЛЛИМ КАМОЛОТ ИЧРА КЎЗГУДИР

САМАРҚАНД вилояти Оқтош шаҳар халқ таълими бўлимига Ақромжон Раҳматов мудир бўлиб келган касба уюшмаси ва маъмурият ўртасида ҳамкорлик яхшиланиб, уюшманинг фаолият доираси кенгайди, маорифчиларга ҳар томонлама ғамхўрлик кўрсатилиб, ўз навбатида ўқувчиларга таълим-тарбия бериш борасидаги талаб ҳам кучайтирилди.

Икки йил ичида ўқитувчи, тўғарак раҳбари, тарбиячи ва тиббиёт ходимларидан иборат 163 кишининг коммунал, шунингдек, хўжалик, корхона ва ташкилотлар ихтиёридаги уй-жойлари текин хусусийлаштирилиб берилди. Халқ таълими ходимларидан иборат 110 кишига уй қуриш учун ер улашиб берилди. 900 нафардан зиёд халқ таълими ходими-га газ ва электр энергиясидан имтиёзли фойдаланиш учун катта миқдорда маблағ ажратилди.

Касаба уюшмаси қўмитаси маорифчиларнинг сўхатгоҳларда дам олишини таъминлашга ҳам алоҳида эътибор бераётир. Биргина шу йилнинг ўзида 25 киши республика-мизнинг «Чинобод», «Чортоқ», «Чимён», «Абу Али Ибн Сино», «Ботаника», «Косонсой» санаторийларида соғлиқларини мустаҳкамлаб қайтдилар.

Халқ таълими ходимларига кўрсатилаётган бундай ғамхўрликлар уларни ўқувчилар онига фан асосларини мукамал сингдириш, эртанги истиқлол руҳида тарбиялаш, ижодий изланиш сари даъват этаётир.

Утган ўқув йилидан бошлаб шаҳардаги 2-ва 10-ўрта мактабларда физика ва математика фанларини мукамал ўргатувчи иқтидорли синфлар ташкил этилди. Бошлангич гимназия синфлари очилди. Махсус ўқув дастури тай-

ёрланиб, 120 ўқувчи тест синови асосида 1-ва 2-синфларга қабул қилинди. Шунингдек, жорий ўқув шаҳар мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинати тугатилиб, ўрнига кимё, биология ва журналистика йўналишлари бўйича таълим берувчи лицей фаолият кўрсата бошлади.

Шуни алоҳида қайд этиш керакки, халқ таълими бўлими касба уюшмаси қўмитаси мажлисида ҳамшира долзарб масалалар қўйилади. Утган мажлисда «Шаҳар халқ таълими бўлими ва касба уюшмалари ўртасида тузилган жамоа шартномасининг бажарилиши тўғрисида»ги масалалар кўриб чиқилган бўлса, яқиндаги халқ таълими бўлими билан қўшма мажлисда шаҳар халқ таълими муассаларида меҳнат қонунчилигининг бажарилиши муҳокама қилинди.

Муаллим ҳақида сўзим ушбуди:
Муаллим камолот ичра кўзгудир

дейди шоир Абдулла Орипов. Ана шу кўзгуларнинг ҳамшира тиниқ ва мунаввар бўлишини таъминлаш мақсадида асраб-авайлаш Оқтош шаҳар халқ таълими бўлими муdiri Ақромжон Раҳматов, Халқ таълими ходимлари касба уюшмалари Оқтош шаҳар қўмитаси раиси Ботир ака Рўзиевларнинг кўрсатаётган ташаббускорликларини, олиб бораётган катта ташкилотчилик ишларини алоҳида таъкидлаб ўтиш ўринлидир.

Ризо ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ишонч» мухбири.

Хабарлар мағзи

● **ВАЗИРЛАР** Маҳкамасида бўлиб ўтган республикада иқтисодий ислохотнинг бориши, мулкни давлат тасаруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш масалаларига бағишланган кенгашда вазирликлар, идоралар, концернлар ва бошқа хўжалик бирлашмалари, раҳбарлари, фермерлари, тadbirkor ва ишбилармонлар қатнашдилар. Унда республика Президенти Ислам Каримов нутқ сўзлади.

● **РЕСПУБЛИКАМИЗ** Президенти Ислам Каримов Ҳиндистон Республикасининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Далип Меҳтани қабул қилди.

● **ЎЗБЕКИСТОН** Республикаси Президенти «Ўзбекистон овози» газетаси ижодий жамоасига ва унинг муштариёларига газетанинг 75 йиллик тўйи муносабати билан табрикнома йўллади.

● **ЖУРНАЛИСТИКА** ва матбуот соҳаларидаги кўп йиллик самарали хизматлари ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этганликлари учун республика Президенти Фармонига мувофиқ «Ўзбекистон овози» газетасининг меҳнатда алоҳида ўрнатқан бир гуруҳ ходимларига Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвонлари ва Фахрий ёрлиқлари берилди.

«Ишонч» таҳририяти жамоаси «Ўзбекистон овози» газетасининг ижодий жамоасини ва мукофотланган ҳамкасбларини юбилей билан чин қалбдан табриклайди ҳамда уларнинг ижодий ишларида муваффақиятлар тилайди.

● **ВАЗИРЛАР** Маҳкамасида Республика Бош вазири А. Муталов раислигида давлат тили ҳақидаги қонунни амалга ошириш республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Унда тил ҳақидаги қонун ва уни амалга ошириш давлат дастурининг Жиззах вилоятида қандай бажарилаётгани муҳокама қилинди.

— Анваржон ака, аввало экспедициянинг ўз олдига қўйган вазифалари билан танишсангиз.

— Биз нефть ва газ конларини ахтаришда асосан икки йўналишда: ер устида ҳамда нефть, газга казилаётган қудуқларда геофизик тадқиқотлар олиб борамиз. Биринчи усул ёрдамида ер ости конлари захираларини аниқлаймиз. Кейинги усулда казилаётган қудуқларнинг техник ҳолатини назорат қилиб бориб, казиш жараёнида кончилар қандай тўсиқларга, қатламларга, қандай кон захираларига дуч келишадигани ҳақидаги барча ахборотларни уларга етказиб тураемиз. Шунинг учун гоҳида бизни «ер ости рентгенологлари» ҳам дейишади. Биз қўлимиздаги мавжуд техника кўмагида ер остига назар ташлаб унинг сирларидан воқиф бўлиб борамиз. Бизга бу ишларда «Ўзбекнефть» концерни буюртмачидир. «Ўзбекгидрогеология» бирлашмаси билан ҳамкорликда эса сув хазаларини аниқлаш, артезиан қудуқларини ишга солиш бўйича ҳам тадқиқотлар олиб борамиз.

— Ҳозир қаерда нефтчилар ёки геологлар ҳақида гап кетса мавзу албатта Мингбулоққа бориб тақалади. Эшитишимча, у ердаги нефть конини топилишида хиссаларинг борми?

— Гапингизда жон бор. 1960 йиллардаёқ биз ўз тадқиқотларимизга асосланиб Мингбулоқда нефть кони борлигини илк бор башорат қилгандик. Шундан кейин у ерда «Ўзбекнефть» кончилари иш бошлади. Қудуқлардаги тадқиқот ишларида ҳамма уларга ҳамкор бўлиб келдик. 1987 йилда Мингбулоқдаги 3 та қудуқ энг паст чуқурликка, яъни 6000 метрга етди. Биз бу чуқурликнинг 9 та қаватидан нефть олганмиз. Утган йилги нефть фавворасидан кейин биз ҳам барча Мустақил Ўзбекистон фуқаролари орау қилганидек Мингбулоқ конини тезроқ ишга тушириш йўлида ҳормай-толмай хизмат қилмоқдамиз. Экспедициямиздаги 8 гуруҳда 540 киши ишлайди, уларнинг 40 фоизи инженер-техник ходимлардир.

— Ҳозирги шароитда ишчиларни ижтимоий, иқтисодий жиҳатдан қай даражада химоя қилаёсизлар?

— Маъмурият касабаси уюшмаси кўмитаси билан ҳамкорликда бу соҳада ҳамма самарали йўлдан бормоқда. Айниқса бу борада шахар ташқарисидаги ёрдамчи хўжалигимиз жуда асқотаяпти. У ердаги 5 гектар еримиз ва иссиқхоналаримизда етиштирилган помидор, бодринг, сабзавотларни ишчиларимизга арзон нархда сотамиз. Байрамларда арзон гушт улашамиз. Чунки ёрдамчи хўжалигимиздаги қўйхонамизда 240 қўйимиз бор, шу йилнинг баҳорида улар 93 бошга кўпайди. Утган йили киши учун ишчиларимизга пиёз, сабзи, картошка сотиб олишларига 1000 сўмдан ёрдам пули бергандик. Бу йил уни энг кам ойлик даражасига кўтардик. Беш кишига шахсий уй қуришлари учун 1 миллион сўм қарз пули бердик. Тушлик учун эса кунига 150

сўм товон пули олишади. Ошхонамиздаги овқатлар 50 фоиз арзон сотилади. Дала шароитида ишловчиларга 650 сўмдан кунлик дала пули берамиз. Далада юрганлари учун алоҳида таъминот фондимиз бўлиб, у орқали сафардагиларни барча турдаги озиқ-овқатлар билан таъминлаб келамиз.

Агар ишчиларимиз оиласидан уч-тўрт бола боғчага қатнаса, тўловларнинг ярмини биз тўлаймиз. Бундай кўп болали оилаларнинг болаларига ўқув йили арафасида ўқув қуроллари сотиб олишлари учун пул бердик. Ўзимизда ишлаб кетган нафақа-хўрлар ҳам ҳамма эътиборимизда. Йили-

9-мактаб интернати ҳам тўлалигича бизнинг оталигимизда.

— Ишчиларни уй-жой билан таъминлаш муаммоларини қай тариқа ҳал этаясизлар?

— Шу йилнинг ўзида 2 оилага квартира олиб бердик, яна икки оилага олаётишимиз. Биз улар учун шахар ҳокимиятининг қурилиш фондига 3 миллион 237 минг сўм пул ўтказдик. Бизда ҳамма шундай йўл тутилади: олдинга шахар фондига пул ўтказамиз ва шунга қараб ўзимизга тегишли тайёр квартирани олаверамиз. Бу тадбир ўзини яхши оқлаётти. Ишчи-хиз-

Анвар ЮСУФЖОНОВ:

«ИШЛАШНИ БИЛГАН ДАМ ОЛИШНИ ҲАМ БИЛАДИ!»

Мустақил Республикамиз энди иқтисодийда ҳам тўла-тўқис мустақил бўлиш йўлидан бормоқда. Ун иккинчи қақариқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессиясида президентимиз Ислам Каримов «Ўзбекистон иқтисодий сиёсатини устивор йўналишлари» хусусида қилган маърузасида ҳам бу ҳақда тўхтаб ўтди. Айниқса, иқтисодий мустақиллигимизнинг омиллари бўлган ер ости бойликларимиз — табиий газ, нефть ва газ конденсати захираларини топиш, уларни тезроқ ишга туширишнинг аҳамиятини яна бир бор эслатди. Бу ишларни амалга оширишда эса табиийки геологларнинг хизматлари катта.

Ўзбекистон Республикаси геология ва минерал бойликлар Давлат қўмитасига қарашли «Ўзбекгеофизика» бирлашмасининг Фарғона геофизика экспедициясида ҳам мана шундай тиниб-тинчимас, тоғу-тош, чўлу-бёбон ўғлонлари — геологлар хизмат қилишади. Экспедиция манзили Қўқонда.

Мухбиримизнинг экспедиция бош муҳандиси Анваржон Юсуфжонов билан мулоқоти ҳам геологларнинг шу кунлардаги қилишадиган ишлари ва муаммолари, бозор иқтисодиёти шароитида маъмурият билан касабаси уюшмаси уларни қай тариқа химоя қилаётгани хусусида бўлди.

га уларни бир-икки чорлаб, хабарлашиб ёрдам пуллари бериб тураемиз.

Биз таътилга чиқаётганларга ҳам имтиёз жорий қилганмиз. Кимки ташкилотимизда 25 йилдан кўп ишлаган бўлса бир ойлик кўшимча маош олади, 20 йилдан ортик ишлаганлар 0,75 фоиз, 15 йилдан кўп ишлаганлар эса ярим маош микдорига кўшимча пул олади.

Ишчиларимиздан 32 киши шу йилнинг биринчи ярмида «Чотқол» санаторийсида дам олиб келишди. Уларнинг болалари ёзда Чодакдаги «Нефтчи» болалар оромгоҳида мириқиб ҳордик чиқаришди. Бу йил касабаси уюшмаси кўмитаси 15 болага йўлланмаларни бепул олиб берди.

Биз Қўқон шахар ҳокимлигининг барча ибратли ташаббусларини қўллаб келяпмиз. Шаҳар хўжалигини киши мавсумига иштига тайёрлашлари учун ёрдам ташаббускорлари сафида ҳокимлик фондига 10 миллион сўм ўтказиб бердик. Шаҳардаги

матчиларимизнинг келгусида ҳам шу каби уй-жой билан таъминлаш мақсадида бу йил шахар қурилиш фондига 6 миллион пул ўтказаяпмиз.

— Меҳнат муҳофазаси барча ишлаб чиқариш мавжуд бўлган жойларда муҳим тадбир ҳисобланади. Бу борада қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Бу соҳа мутасаддиси Тоштемир Қодировни айна шу иш учун яратилган деб ўйлайсиз. Бу борада у сира тиним билмайди, қунда янги тадбир, янги-янги назорат усулларини ўйлаб топади. Режалаштирилган ишларни тез-тез текшириб туради. Унинг бошчилигида йилнинг ҳар чорагида партиялар, цехлар, отрядларро кўрик беллашувлар ўтказилади. Ҳалилар эса йилига 2 марта тақдирланади. Бунга мукофот ҳам ажратилган. Мисол учун ярим йилликда меҳнат муҳофазаси бўйича Убайдулла Абдуллаев бошлиқ Қудаш сейсмик кидирув партияси жамоаси ғолиб чиқибди ва пул мукофоти билан тақдирланишди.

Иккинчи ўринни Андижон кон геофизика партияси эгаллаб ўзига яраша пул мукофоти олишди.

Ишлаб чиқариш маданиятининг ривожлантириш бўйича ўтказилаётган жамоатчилик кўрик баҳсига ҳам маблағ ажратилган. Ҳали йил охирида аниқланади. Жамоатчи назоратчиларимизнинг мусобақасида эса 6 нафар фаолларимиз мукофот олди.

Булардан ташқари биз мунтазам равишда ишчи-хизматчиларимизни бепул маҳсул кийим-бош, даладагиларни совун, чой, сут-қатик, касалликлардан химояловчи барча воситалар билан таъминлаб борамиз. Ҳамма йилига мунтазам тиббий кўриқдан ўтказилади. Шаҳар ташқарисидаги боғимизда сузиш ҳавзаси, спорт майдончалари мавжуд. Дам олиш шароитларини яхшилашимиз самарасида ишчилар ўртасида касалланиш ўтган йилдаги 20 фоизга камайди.

— Анваржон ака, ҳар бир жамоанинг ўзига хос жонқуярлари бўлади...

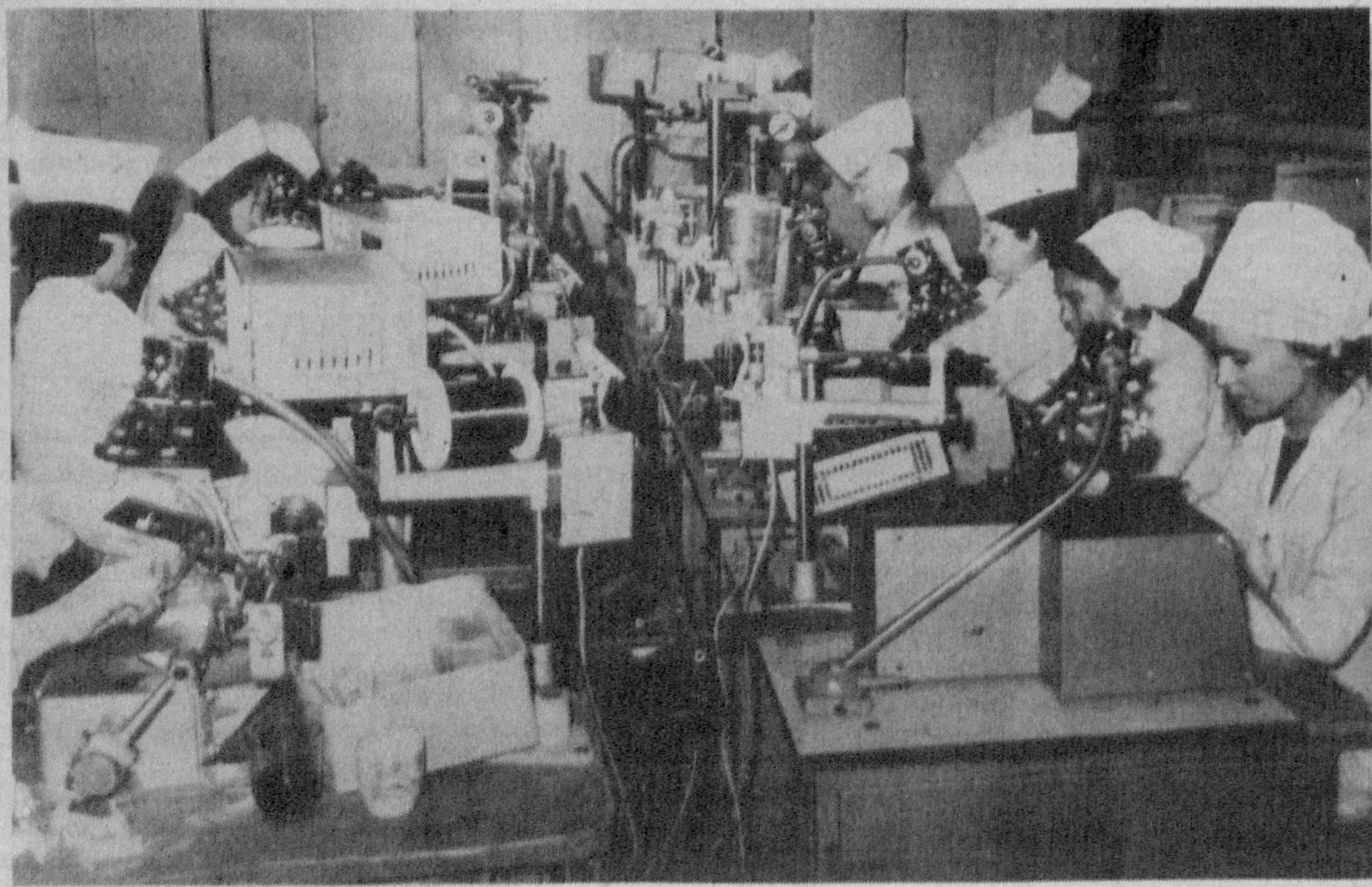
— Жамоамиз ҳамма ўз олдига қўйган вазифаларни вақтида бажариб келяпти. Бу йилги кўрсаткичларимиз ҳам ёмон эмас. Бундай натижаларга эришишимизда сидқидилдан ишлашадиган партия бошлиғи Убайдулла Абдуллаев, етакчи мутахассислар Мансуржон Исламов, Анатолий Дёмин, соловчи Илҳомжон Хожиматов, портлатувчи Эргашали Рўзиматов, операторлардан Анваржон Мадумаров, Собиржон Исоқовларни алоҳида тилга олгим келади. Уларни «экспедициямиз юлдузлари» десам хато бўлмас. Касабаси уюшма кўмитаси раиси сергайрат Дюгай Клим Викторович ва кўмита аъзолари Рустамжон Кабиров, Назиржон Эшонқуловлар ҳам ҳар жабҳада бош-қош. Қолаверса, ютуқларимизга экспедициямиз бошлиғи, ишбилармон, кўпни қўрган Соҳиб Алиевнинг ўғитлари, йўл-йўриқларининг ҳиссаси катта. Айниқса, ҳозирги иқтисодий бўҳронлар даврида у кишининг раҳбарлиги бизнинг ишимизда жуда қўл келяпти.

— Геологларни қийнаётган муаммолар ҳам бўлса керак?

— Ҳавосиз бош-бошми, дейишади-ку. Собик республикаларро иқтисодий алоқаларнинг бузилгани айниқса бизга оғир бўлди. Чунки уларга боғлиқ жойларимиз бор эди. Айниқса, геология-кидирув ишларига мослашган маҳсул машиналар, замонавий техника ва асбоб-ускуналар Русияда бор. Улар билан шартномамиз ҳам мавжуд. Лекин пул ўтказиш тибора қийинлашяпти. Шу муаммо бизни қийнапти. Мисол учун Мингбулоқда ишлаш учун оддий техника ярамайди. Бизга энди ўзимизда аввалгидек марказлашган таъминот ўрнини босадиган реал таъминотчи зарур?

— Анваржон ака, суҳбат учун раҳмат! Бу муаммолар ҳам аста-секин барҳам топар. Мустақил Республикамизнинг иқтисодий мустақиллиги йўлида ҳормай-толмай ҳозиргидек кўтаринки руҳда ишлашларингга омад тилайман!

Суҳбатдош: Адхам ДАМИНОВ.

«Фотон» ишлаб чиқариш бирлашмасида ок-қора ва рангли телевизорлар учун зарур эҳтиёт қисмлар тайёрлаш ҳам яхши йўлга қўйилган. Улар ишлаб чиқарган аъло сифатли маҳсулот жаҳон бозорида юқори баҳоланмоқда.

Юқоридаги суратда эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш цехидаги иш жараёни акс этган.

Унга суратда эса йиғув цехи ходимаси Мамлакат Қосимова билан цех бошлиғи Александр Куритиковлар тайёр телевизорларни кўздан кечиришмоқда.

Козимжон ЎЛМАСОВ ва Рустам ШАҒАЕВ (ЎЗА) олган суратлар.

— Тармоқ ходимларининг бугунги ишлари қандай кетяпти?

— Вилоятда 77705 нафар пенсионер ва нафақахўр бор. Октябр ойида уларга бир миллиард 624 миллион сўм пул тўланди. Биринчи ноябрдан 20 фоиз, биринчи декабрдан яна 50 фоиз кўпайиши назарда тутилса, аҳолиси анча кам бўлган бизнинг вилоятимизда ҳам пенсия ва нафақаларга қанчалик салмоқли маблағ сарфланадигани маълум бўлади. Албатта, ҳар сафарги фармон бизнинг ишимизга иш, ташвишимизга ташвиш қўшади. Чунки юқорида айтилган 77705 кишининг пенсия ва нафақасини қайта ҳисоблаш, бу ишнинг тўғри бажарилганини назорат қилиш лозим. Бироқ бошқармаимиз ва унинг туманлардаги, шаҳарлардаги бўлимлари ходимларидан бирортаси иш кўплигидан нолигани йўқ. Бунинг сабаби шуки, илгари бизга кўплаб одамлар турмуш ночорлигидан шикоят қилиб, моддий ёрдам сўраб келишарди. Ҳозир бундай кишилар сони кескин камайди.

Тасаввур қилинг, сизга кекса ёки ногирон киши келиб, ёрдам сўраб бош эгиб ўтирсаю сиз унга дурустроқ ёрдам қилолмасангиз, қандай аҳволга тушасиз. Мана энди кўпчилик пенсионерлар 50—60 минг сўмдан, ҳатто ундан анча ортиқ пул олишяпти. Шунини ўйлаш кўнглимизга таскин беради, қўшимча куч бағишлайди. Президентимиз бошлиқ республика ҳукумати шундай оғир шароитда ғоят катта қийинчилик билан қўшимча маблағлар топиб халқимизни эртанги ёруғ ва маъмурчилик кунларга олиб бориш чораларини кўраётган экан, биз бундан ҳулоса чиқариб ишимиздаги ҳар қанча оғир юкни кўтаришга розимиз. Ишқилиб, одамлар толиқиб қолишмас, танқисликдан азият чекишмас бўлгани. Бу йил пенсия ва нафақалар миқдорини етти марта қайта ҳисоблаб чиқишга тўғри келди. Агар бу иш ўн марта бўлганида ҳам оғринмаймиз, аксинча мамнуният билан ишлаймиз.

— Пенсия ва нафақалар миқдори тез-тез ўзгараётгани муносабати билан сизларга мурожаат қилувчилар сони кўпайгандир!

— Йўқ, аксинча бўлди.

— Сабаби

— Биринчидан, ҳамма жойда қаттиқ интизом ўрнатдик. Газеталар ва

радио орқали кенг тушунтириш ишлари олиб бордик. Туман ва шаҳарларда, йирик хўжалик ва корхоналарда «қабул кунлари» ташкил қилдик.

«Қабул кунлари»нинг самаралари ҳақида бир неча оғиз гап айтмоқчиман. Бу тadbирда вилоят, туман, шаҳар ҳокимликларининг вакиллари ҳам иштирок этишади. Шунинг оқибатида қатор муаммолар кечиктирмай, ҳатто шу қабул кунининг ўзида ҳал қилинади. Ҳокимликлар вакиллари билан бирга иқтисодий ночор, ўзгалар ёрдаминга муҳтож ёлғз фуқаролар, биринчи тоифа ногиронларининг уйларига

бий хизматчи оиласи яшайди. Уларнинг оилаларига мунтазам бориб туриш одат тусига кирган. Шундай ташрифлар чоғида ҳам уларга моддий ва маънавий ёрдам кўрсатилади. Мен бу ўринда уруш қатнашчиларига Президентимиз Фармонида асосан берилган ёрдам ва имтиёзлар ҳақида тўхтаб ўтирмадим. Аслида бу Фармонлари ўз вақтида бажариб берилмоқда.

— «Пенсионер ва ногиронлар маркази» ҳақида гап бўлган эди. Бу қандай қурилиш — шу ҳақда ҳам гапириб берсангиз!

САВОБДАН БЕБАҲРА ҚОЛМАЙЛИК

Ижтимоий таъминот идоралари ходимлари ноябрь ойи пенсия ва нафақаларини қайта ҳисоб-китоб қилиб улгурмай туриб, биринчи декабрдан иш ҳақи, пенсия, нафақа ва стипендияларни яна эллик фоизга ошириш тўғрисида фармон чиқди. Албатта, аҳолини ижтимоий жиҳатдан ҳимоя қилишнинг бундай тadbирлари шу соҳа билан беvosита шуғулланувчи кишилар зиммасига қўшимча масъулият юкларидир. Бундан ташқари пенсия ва нафақа олувчиларнинг турмуши ҳамон талаблар даражасига кўтарилгани йўқ. Шу сабабли бу тоифа кишиларнинг оғирини енгили қилиш ҳозирги куннинг муҳим вазифаларидан бири бўлиб қоляпти. Хўш, бу соҳада Сирдарёда қандай ишлар қилиняпти? Вилоят ижтимоий таъминот бошқармаси бошлиғи Абдураззоқ Элакаев билан қилган суҳбатимиз ана шу масалаларга қаратилди.

борилади, уларнинг яшаш шароити ўрганилади ва зарур ёрдамлар берилди.

«Қабул кунлари» ташкил қилишдан яна бир мақсадимиз бор эди. Ҳозирги қийин шароитда бир пенсионер ёки нафақа олувчи аёлнинг қанча пул ва вақт сарфлаб вилоят марказига келиб кетиши осон эмас. Туман марказига бориш эса бир қадар осонроқ.

«Қабул кунлари» чоғида бир қанча кишиларга амалий ёрдам кўрсатилди, масалан, пенсиясидаги чалқашлик ечилиб, пенсия миқдори оширилди, уйлар хусусийлаштириб берилди, моддий ёрдам кўрсатилди, фойдаланилмаётган имтиёзлари тикланди. Ана шундай ишлар натижасида бизга келаятган ариза ва шикоятлар кескин камайди.

Вилоятимизда 2430 нафар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси ва ногирони, 635 нафар жангда ҳалок бўлган ҳар-

— «Пенсионер ва ногиронлар маркази» 1993 йил охиригача қуриб битказилади. Бу марказ аслида 1988 йилда бошланган эди. Орада қурилиш тўхтаб қолди. Биз кейинги уч йилда қурилишга катта эътибор бердик. Биласиз, ҳозир пул топиш ҳам, қурилиш материали топиш ҳам жуда қийин. Хайрият, шу қийин ишни удаладик. Агар марказнинг аҳамияти ҳақида гапирмайдиган бўлсам, аввало, ҳукуматимизнинг пенсионер ва ногиронлар ҳақидаги ҳамхўрлигини таъкидлашим лозим. Мана бир мисол 1993 йилнинг ўн ойида «Протезист» республика саноат бирлашмаси вилоятимиздаги 200 кишига хизмат кўрсатди. Демак, шунча киши Тошкентга қатнаб хизмат олди. Узимиздаги марказ биттач ногиронлар учун керакли буюмлар, оёқ кийимлари шу ернинг ўзида тайёрланади. Демак, марказ таркибида фабрика ҳам бўлади. Бундан ташқари бу ерда ҳисоблаш маркази ишга тушади.

Пенсионер ва ногиронлар орасида бепул овқат билан таъминланадиган кишилар ҳам бор. Улар учун марказда ошхона ишлаб туради.

Шундай ногиронлар борки, улар уйда ўтиришдан зерикиб, бирор фойдали иш билан шуғулланишни хоҳлайдилар. Эҳтимол, марказ ишга тушгач шундай кишиларга ҳам ўзларига яраша иш топиб берармиз. Аслида бизда ногиронларни меҳнатга жалб қилиш тажрибаси бор. Масалан, кўзи ожизлар жамиятининг Сирдарё шаҳридаги ўқув-ишлаб чиқариш комбинати бунга мисол бўлади. Комбинатнинг Ховос кўрғони ва Гулистон шаҳрида филиаллари ишлаб турибди. Уларда 276 киши меҳнат қилади. Шу йилнинг биринчи ярмида улар мўлжалдаги 41 миллион 800 минг ўрнига 98 миллион 700 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Хоҳловчилар бўлса, бу тажрибани кенг қўллаш керак.

Вилоятда руҳий-асаб касалликлари интернати бор. Унда 260 киши яшайди. Уларнинг турмушини анча яхшилаш чоралари кўриляпти. Ҳозир ёрдамчи хўжалик ишлаб турибди. Келажакда хўжалик кенгайтирилади.

Яна бир гапни айтиб ўтай. Наврўз байрами муносабати билан пенсионер ва нафақахўрлар, биринчи навбатда ногиронларнинг кўнглини овлаш яхши аънамага айланган. Ҳозир ҳамма жойда бу байрам муносабати билан хайрия ишлари кенг кўламда бошлаб юборилди. Болалар уйларига, интернатларга, ногиронларнинг омонат дафтарчаларига пул ўтказиш давом этмоқда. Шаҳар ва туман ижтимоий таъминот идоралари ҳам хўжалик, корхона, ташкилот, муассасалар жамоатчилиги билан биргаликда пенсионер ва нафақахўрларни ижтимоий ҳимоялаш чораларини кўрмоқдалар. Бу иш мавсумий эмас, уни мунтазам давом эттирамиз. Чунки бугунги пенсионерлар ва нафақахўрлар, ногиронларнинг кўпчилиги кечагина биз билан ёнма-ён меҳнат қилиб, Ўзбекистонимизнинг бугунги истиқлолини таъминлашга катта ҳисса қўшишган. Уларга меҳр-шафқат кўрсатиш ҳаммамизнинг бурчимиз. Бу савоб ишдан ҳеч биримиз четда қолмайлик.

Суҳбатдош: Саминжон СУЛТОНОВ.

УМИД ҚУЁШИ ЧИҚАЁТИР...

Табиийки, юртда рўй бераётган долзарб воқеалар нафақат масъул идораларда балки, бекатларда, чойхоналарда, катта-кичик маросим ва йиғинларда ҳам одамларнинг ўзаро суҳбат мавзусига айланиб қолади. Кейинги пайтда миллий пулмизнинг жорий этилиши, одамлар қўлида тўпланиб қолган рублларнинг газнага қайтарилиши, жамғарма газнаси олдида турган кишилар юзидаги турфа ифодалар ана шундай воқеалардан деса бўлади. Хўш, бу жараён жойларда қандай кечди? Суҳбатдошим — Олтинқул тумани жамғарма газнаси бошлиғи Ойбек Мирзаахмедовга шу ҳақда мурожаат қилдим.

— Ойбек Абдуллаевич, ноябрь ойининг иккинчи ярмидаги иш фаолиятларингиз одатдаги кунлардан бошқачароқ кечгандир?

— Иқтисодий ислохотлар сирасига кирган миллий сўм-купонларимизнинг жорий этилиши ва у билан боғлиқ жараёнларини биз яхши кайфият билан ўтказдик. Олтинқул аҳолисининг қўлида тўёна билан уй тўйига чакирдик, десак ҳам бўлади. Сабаби, ишлаётганимиз ҳашаматли янги бинога яқиндагина кўчиб ўтгандик. Аввалги идорамиз, рости гап, кишини ўқсатадиган эди. Мослаштирилган бино, кичик-кичик тўрттагина хонада бошлик ҳам, ҳисобчилар ҳам, аҳоли билан олди-берди ўтказувчи ходимлар тор имконият билан ишлардик.

Ҳозиргидек шарт-шароитлари, аҳоли учун қулайликларининг ўндан бири ҳам йўқ эди. Юқори идораларимизнинг қўллаб-қувватлаши-ю, ўзимизнинг сўйиш-харакатимиз, анча-мунча югур-югуру, жонсарақлик оқибати ўлароқ Олтинқулга кўрк бўларди икки қаватли янги идорамиз қуриб битказилди. Омонатчилар учун ҳам, ходимларимиз

учун ҳам ҳамма қулайликларга эга. Ошхона, кафетерий, дам олиш хонаси, ҳатто саунамиз ҳам бор. Иккита компьютер сотиб олдик. Абдусаттор Тўрақулов, Насибхон Мамадалиевлар махсус курсларда ўқиб ўрганиб компьютерларни бинойидек бошқаришяпти. Энди беш марта бажариладиган ишни бир мартада бажаришяпти. Айниқса ҳисоб-китобларнинг тўғрилиги кафолатли бўлиб қолди. Шунинг учунми олтинқулликларнинг аввал 5 минг, 10 минглик, кейин эса 200, 500, 1000 рублларини омонатга қабул қилишда мутлақо қийналмадик. 15 кун ичида 15 минг омонатчидан, 1,5 миллиард рубл пул қабул қилдик. Жорий ҳисобга ўтказилган 300 миллион сўмлик нақд пулсиз омонат бунга қўшимча.

— Иш фақат идорада олиб борилдими?

— Йўқ. Ишчи-хизматчиси кўп бўлган ташкилот ва корхоналарда қаровчисиз қариялар, ногиронлар, келиш имконияти бўлмаган омонатчиларнинг уйларига, кўча жамғарма пунктига бириктирилган 2 та ходимимиз иш олиб борди. Хизмат тури-

нинг бу усули шубҳасиз кўпчиликни хурсанд қилди.

— Уша кунлари жамғарма газнаси ходимлари дам олиш кунисиз, узайтирилган иш соатлари билан ишладилар. Бу уларнинг кайфиятига таъсир қилмади?

— Мутлақо. Бундай кунлар ҳар доим ҳам бўлавермайдик-ку. Элнинг шундай кунига яраш, муаммосига ечим тутиш бизга насиб қилган экан бу ҳам ўз ўрнида шараф. Қолаверса дам олиш кунлари учун 2 баробар иш ҳақи тайинланди.

— Омонатга қўйилган 1,5 миллиарддан ошқоқ пулга қараб олтинқулликлар бадавлат экан деб айта оласизми?

— Тўғрисини айтсам, йўқ. Ҳар бир омонатчи учун ўртача 100 минг сўм пул ҳаддан ташқари қадрсизланган шу кунларда катта миқдор эмас. Лекин кун келади. Олтинқулда ҳам янги саноат корхоналари барпо бўлиб, ишлаб чиқариш даромадлари ортган, кўплаб омонатчиларимизда ўзига ҳам, эл-юртига ҳам наф келтирувчи жамғармалари бўлади. Ҳаётнинг ҳозирги йўналиши шунга умид қилишга кафолат беради.

— Яна қандай ўйларингиз бор?

— Тажриба ва малакамизни ошириш ҳақида. Айниқса ривожланган давлатлар банк фаолиятини ўргансак дейман. Фақат марказий банклардагина эмас, туманларда, кишлоқлардаги банклар фаолиятини ҳам юксак замонавий техника, хизмат кўрсатишнинг маданий кўринишлари билан уйғун кўрсак дейман. Ва бу ўйларимизнинг амалга ошишига ишонаман. Тонг энди отмоқда. Ҳали қуёш нурларидан кунлар ёришади.

Суҳбатдош Замира РҲЗНЕВА.

МАДАДКОРЛАР

ХАЛҚНИ ижтимоий ҳимоялаш ҳукумат олдида турган шу кунлардаги энг муҳим ва долзарб вазифадир. Ана шундай эзгу мақсад билан қатор янги ташкилотлар фаолият кўрсата бошлади. Республика Вазирлар Маҳкамасининг 1992 йил 5 октябрда чиқарган қарорига асосан соғлиқни сақлаш бўлимлари ёнида жамоатчилик асосида ишловчи Қизил яримой жамиятларининг ташкилот сифатида ҳокимият таркибига киритилиши фикримизнинг исботидир.

Самарқанд вилоятининг Нарпай тумани ҳокимлиги қошида фаолият кўрсатаётган Қизил яримой жамиятининг айна пайтда моддий ёрдамга муҳтож кишиларни ижтимоий ҳимоялаш борасида олиб бораётган ишлари мақсадга лойиқдир.

— Жамиятимиз иш фаолияти тақомиллаштирилгач моддий базамиз ҳам кенгайди, — дейди биз билан суҳбатда Қизил яримой жамияти раиси Инатилла Турсунов, — «Меҳр-шафқат ва саломатлик» жамғармасига тушадиган пуллар, «Хайрия» жамғармаси ҳисобига ўтказиладиган пулларнинг маълум миқдори бизнинг ҳазинамизга тушмоқда.

Ҳозир жамият ҳисобиди 200

минг сўмга яқин пул бор. Яна жойлардан 1,5 миллион сўм тушиши кутилмоқда. Бу ўз навбатида мазкур жамият томонидан моддий ёрдамга муҳтож кишиларга янада яхшироқ хизмат кўрсатиш имконини беради.

Республикамиз мустақиллигининг икки йиллиги арафасида жамият қассасидан моддий ёрдамга муҳтож 20 кишига пул тарқатилди. Яқинда эса 100 дан зиёд кам даромадли оилаларга, ёлғиз ва қаровчисини йўқотган кишиларга кўрпа-тўшак, чойшаб, ёстиқ жилдлари сингари уй-рўзгор буюмлари инъом этилди.

Туман ижтимоий таъминот бўлими ва кишлоқ кенгашлари тавсиясига биноан айна пайтда 126 кишига жамиятнинг асосан тиббийёт ходимларидан иборат «Меҳр-шафқат» гуруҳи медицина хизмати кўрсатмоқда, уй-рўзгор ишларида яқиндан қўмақлашапти.

Жамият ишини намунали йўлга қўйишда туман халқ таълими бўлимнинг муdiri Гани Турдиев, туман маданият бўлимнинг муdiri Аҳмад Бегимкуловлар ташкилотчилик ва ташаббускорлик кўрсатмоқдалар.

Ризо ХУДОЙҚУЛОВ,
«Ишонч» муҳбири.

БОБУР МЕҲМОНЛАРИ АНДИЖОНДА

1993 йилнинг сўнги ҳафталари Бобурнинг 510 йиллик тўйи шарофати билан Андижонда ўта суронли ҳаяжон кечди. Табаррук тўйга республика давлат арбоблари, таникли шоир ва ёзувчилари, фан ва маданият билимдонлари билан бирга қўшни вилоятлардан — Қирғизистоннинг Ўш ва Жалолободидан, Тожикистоннинг Хўжандидан, ҳатто олис Ҳиндистоннинг Хайдарободидан ҳам азиз меҳмонлар ташири буюрдилар. Айниқса, Туркия ва Ҳиндистоннинг юртимиздаги элчилари Вулқон Чўтир, Далип Меҳта ва Бобур авлодлари саналмиш Зиёвуддин, Масиқийдин ҳамда Мўйниддин Тусийларнинг ҳам Андижон тантаналарида иштирок этиши алоҳида воқеа бўлди. Асосий тантаналар Андижоннинг бош майдонида ўрнатилган Бобур хайкалининг очилиши билан бошланди.

— Ҳазрат Бобурнинг ота юрти Андижонга қайтгани ҳаммамиз учун муборак бўлсин, — деди сўзга чиққан таникли шоир Э. Воҳидов, — шоирларнинг шоҳи, шоҳларнинг шоири бўлмиш Бобур ҳазратлари аҳли Турон учун фахрдир.

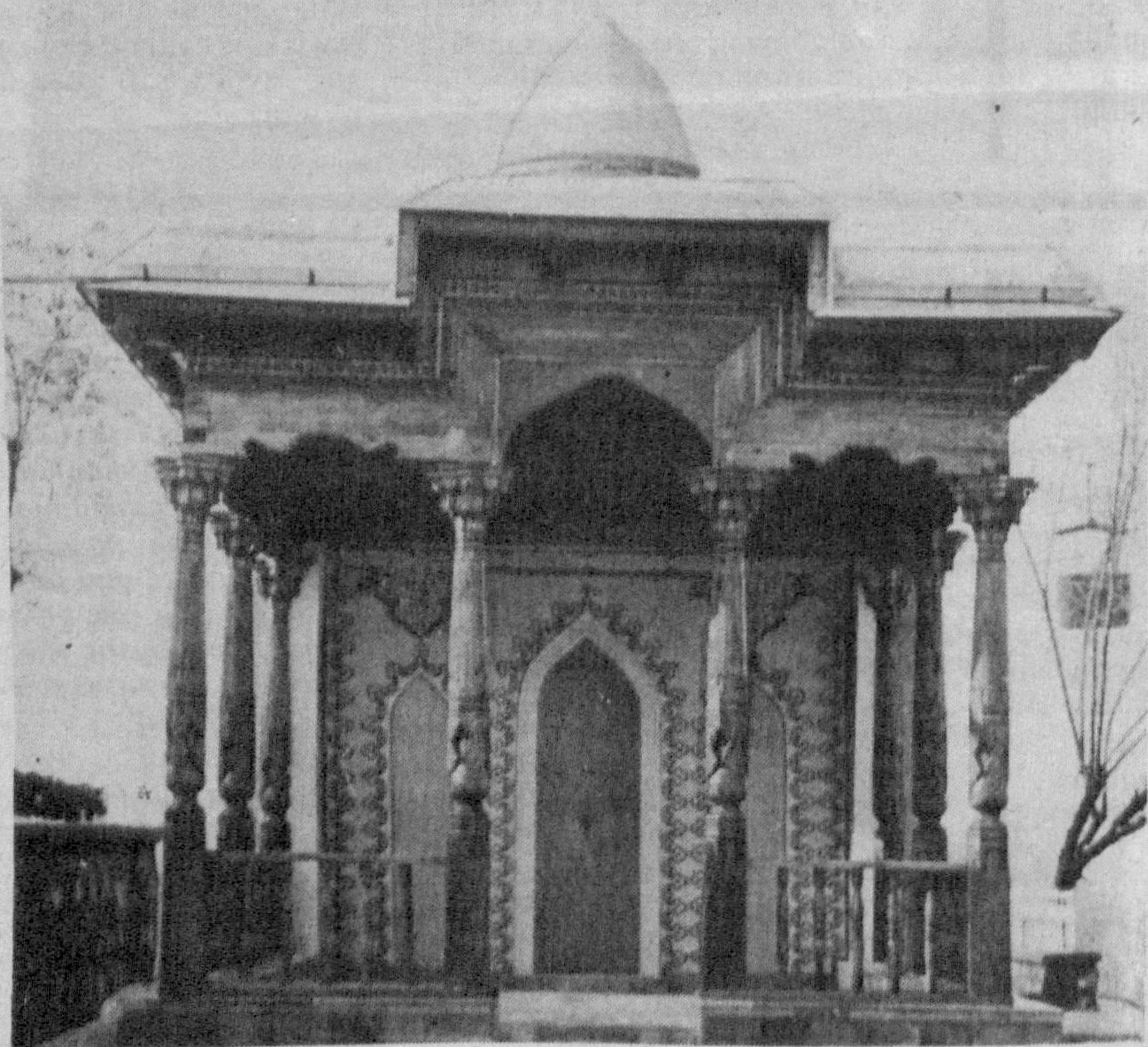
Вилоят ҳокимлигининг катта залида тўйга бағишланган тантанали йиғилиш бўлди. Йиғилишда Ўзбекистон халқ ёзувчиси П. Кодиров, бобур-

шунос олим — академик Сабоҳат Азимжонова, Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги элчиси Далип Меҳта, Туркиянинг Ўзбекистондаги элчиси Вулқон Чўтир, Бобур авлоди Зиёвуддин Тусийлар сўзга чиқиб, Бобурнинг дунё микёсида тутган ўрни ҳақидаги фикрларини билдирдилар. Д. Меҳта Бобур музейи учун Бобур, Ҳумоюн, Акбар, Шохжаҳонлар ҳақидаги қимматли китобларни эсдалик сифатида тақдим этди.

Тушликдан сўнг тўй тантаналари Боғишамол оромгоҳида давом этди. Бу ерда «Бобур боғи» мажмуи тантанали равишда очилди. Жуда катта майдондаги бадий хунармандчилик, саноат ишлаб чиқариш кўргазмаси, «Гулла, яшна, жон Андижоним!» фестивали ғолибларнинг чиқишлари, мушоиралар, таникли санъаткорлар ва хаваскорларнинг куй-қўшиқлари ҳам ҳазрати Бобурга бағишланди.

Бўлиб ўтган тантаналарда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Республика бош вазирининг ўринбосари М. Қорабоев, Андижон вилоят ҳокими Қ. Обидовлар иштирок этишди.

«Ишонч» мухбири.

Суратда: Бобур шарафига қурилган обидалардан бири.
Тоҳир ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ЭЛ ИЧРА инсондан яхши ном, эзгу ишлар қолсин экан. Кишилар кимники ҳурмат билан ёдга олишса, демек у одам ҳаётини беҳуда ўтказмабди. Яхшилик қилиб яшаш учун ҳам катта қалб керак. Катта шоир ҳам, оддий деҳқон ҳам шундай қалб эгаси бўлиши мумкин. Бундай инсонлар дунёни тарк этганларидан сўнг ҳам ҳаётдаги ўринлари билиниб туради, айниқса, турмуш ташвишлари кўпайган, меҳр-оқибатга камроқ жой қолаётган ҳозирги даврда одамларни бир-бирига муҳаббатли бўлишга чорлаб туради.

Яккабоғ туманининг (ҳозирги Каттабоғ) Аширов номида жамоа хўжалигининг Қорамурча кишлоғида яшаб ўтган Қултўра Товқораев ана шун-

дай инсон сифатида юртдошлари хотирасида сақланиб қолган. У 1934—1939 йилларда вилоят йўл қурилиши бошқармасида ишлади. 1939 йилда, яъни йигирма ёшида армия сафига чақирилди. То 1946

йилгача ҳарбий хизматда бўлди. Ҳа, айтишга осон. Бу даврнинг ҳар бир куни бир йилга татийди, десак янглишмаймиз. Қултўра Товқораев ўша йиллардаги қийинчиликларни бошидан кечирди. Дастлаб фин урушида қатнашди. Кўп ўтмай Улуғ Ватан уруши бошланди. Иккинчи жаҳон уруши тари-

ҳидаги энг машҳур жанглари — Сталинград жанги, Курск ёйида бўлган жангларида, Белград шаҳрини озод қилишда қатнашди. Иккинчи Украина, Белорусия фронтларида бўлди. Қултўра Товқораев уруш-

нинг охирида — 1945 йил 15 март куни оғир ярадор бўлди. Узоқ вақт госпиталда ётди. Унинг чап оёғини кесиб ташлашди. Ниҳоят 1946 йилда қўлтўраёқда кишлоғига қайтди. У жангларида кўрсатган жасоратлари учун «Шуҳрат» ордени, «Қизил Юлдуз», «Ва-

тан уруши» ва бошқа орденлар ҳамда жанговор медаллар билан мукофотланган эди. Қултўра Товқораев қолган умрини 1-гуруҳ уруш ногирони сифатида ишлагандан, имтиёزلардан фойдаланган ҳолда

тинчгина ўтказиши мумкин эди. Лекин у одам бундай яшай олмади. Бир оёқлаб бўлса ҳам жамоа хўжалигининг оғирини энгил қилишга интилди. «Марксизм» ва Калинин номи жамоа хўжаликлари бирлаштирилгач 1950—1955 йилларда фирқа ташкилотига етакчилик қилди. Ҳа-

лқлиги, жамоа мулкани муқаддас деб билганлиги туфайли кишлоқдошлари уни 1956 йилда жамоа хўжалиги тафтиш комиссияси раислигига сайлашди. Қултўра Товқораев 1960 йилдан ферма мудирини, кейинчалик ғаллачилик бригадирини, ем-хашак бригадирини бўлиб умрининг охиригача халқ хизматида бўлди.

Ҳа, инсон умри шунақа. У оқар сув каби оқиб ўтар экан-у қанча-қанча кўнғилларда, юракларда тириклик, ҳаёт чечакларини яшнатиб кетаркан. Бу чечаклар меҳр-муҳаббат, яхши хотира чечакларидир. Меҳр-муҳаббат чечаклари, илоҳим, юртимизда ҳеч қачон сўлимасин.

Муродулло КЕНГБОВ,
«Ишонч» мухбири

«МАРДЛАР ЮРАГИДА БАРҚ УРИБ ҚОЛДИ»

АТОҚЛИ шоир ва драматург Туроб Тўла ҳозир ҳаёт бўлганида таваллудининг 75 йиллигини биргаликда нишонлаётган бўларди. У ўзига хос мусиқий услуби ва жарангдор овози билан ажралиб турувчи, адабиётимизнинг энг жонкуяр адибларидан бири эди. Бирон куни ўтмас эдики, унинг бирон янги шеърини газета саҳифасида ўқимасангиз, ёхуд радио, телевидение орқали эшитмасангиз, бирор байрам, адабий тадбир, тўй-томошаларда унинг шеърларига янги басталанган қўшиқни эшитмасангиз. Хуллас, қоғоз билан қаламни бир зумгина тарк этиб, бир зумгина ёзмасликни катта нуқсон санарди ўзига. Ёзмаса ҳам қалби мудом куйлаб турарди унинг. Буни юриш-туриши, кўз қарашлари, худди яшариб кетгандай туйилган ёрқин қиёфаси, нур ёғилган чеҳрасидан сезиш қийин бўлмасди. Гўё оламни, гўзалликни, айниқса, гўзалларни ҳақиқий ошиқ кўзи билан кўриб, ҳаёт лаззатини ҳақиқий фидойи тилидан ифода этар, қалбидан шеърини мухлислари, китобхонларининг юрагини ҳаяжонга соладиган, оташин, дилрабо мисралари шаффоф булоқ сувидай отилиб, тошиб чиқарди. Ватанга бўлган муҳаббатини бор овоз билан изҳор этиш учун сўз тополмаслигини рўй-рост қоғозга тўкарди: **Қай тилда куйласам яхшироқ уни, Қай тилда бунга келар экан соз, Қай тил баланд қилади парвоз, Қай тилнинг жўшқинроқ тўлқини. Қай тилда куйласам яхшироқ уни.**

Нафис ва жўшқин тўғуллар, қайноқ, илҳомбахш ҳисларга тўла қалб эгаси Туроб Тўла мўътабар халқи, она юрт ва замонасининг талабларига ҳо-зиржавоб ижодкор эди. Улуғ Ватан уруши йиллари унинг қалами найзага айланиб, ёв кўксига зарб билан урилди, ўзбек ўғлонларини жангоҳ сари бошлаб, марди-майдонлик кўрсатишга ундарди. Атоқли ҳофизлар тилидан янграган қўшиқлари эса фарзандларини жангга кузатган оналар қалбига тасалли берарди. Урушдан кейин эса санъат ва санъаткорлар ичра шўнғиб, машҳур саҳна усталари, хонанда, бастакорлар билан биргаликда

дилига йиғилиб қолган нафосат туйғусини барала изҳор этиш билан бутун маҳоратини қўшиқчиликка бахш этди. Унинг «Йўлларим», «Кўчалар», «Тонг еллари», «Тўхтанг, менга навбат», «Санобар», «Бир пиёла май», «Ўзбекистонда», «Тошкент наҳори» «Уч дугона», «Олтин сандиқ», «Борми инсофинг», «Хаёлим сенда», «Момо» сингари бесаноқ ажойиб ва манзур қўшиқлари халқ орасида кенг тарқалади, тилдан тилга кўчади. Ҳозирги кунларда ҳам бу қўшиқлар дилни аллалайди, шавқ-завқ бахш этади кишига, жасоратга чорлайди, яхши кунлар яқинлигига инон-ишонч уйғотади ҳаммада.

Туроб ака шеърдагина эмас, балки адабиётнинг ҳамма жанрларида ҳам қалам тебратиб, алоҳида ҳурматга сазовор бўлган арбоб эди. Унинг либреттолари асосида яратилган опералари, мусиқали драмалар, сценарийлари бўйича суратга олинган «Мафтунингман», «Фурқат», «Одамлар орасида бир ўзи», «Шашмақом» каби фильмлари, айниқса, пойтахт ва вилоят театрлари саҳналарида намоиш этилган «Қари қиз», «Қизбулоқ», «Нодирабегим» сингари драмалари ўзбек маданияти ва санъатини бойитишга қўшилган муносиб ҳазинадир. Шунинг учун ҳам у Ўзбекистон халқ ёзувчиси, деган фахрий унвон олишга муяссар бўлган эди. Ўз халқи, ўз замонасига ҳалол меҳнат қилган бандаси ҳеч қачон ўлмайди. У мангу барҳаётдир. Бугун 75 йиллик тўйи ўтказилаётган устоз Туроб Тўла ҳам эл ҳурмати, эъзозига сазовор бўлиб, орамизда, биз билан бирга яшайди. Худди ўзининг бир шеърда айтганидек у:

Лочин эди қўшиқ бўлиб учган,
Лочин эди,

қўшиқ бўлиб қолди.
Қўшиқ эди қалбингизни қучган,
Уша қўшиқ,

ёниб йўқолди!..
Ениб йўқолди у,

аммо ялғизлиниб,
Мардлар юрагида барқ уриб қолди.

Жонрид АБДУЛЛАХОНОВ.

ҲАЁТ ЧЕЧАКЛАРИ

нинг охирида — 1945 йил 15 март куни оғир ярадор бўлди. Узоқ вақт госпиталда ётди. Унинг чап оёғини кесиб ташлашди. Ниҳоят 1946 йилда қўлтўраёқда кишлоғига қайтди. У жангларида кўрсатган жасоратлари учун «Шуҳрат» ордени, «Қизил Юлдуз», «Ва-

тан уруши» ва бошқа орденлар ҳамда жанговор медаллар билан мукофотланган эди. Қултўра Товқораев қолган умрини 1-гуруҳ уруш ногирони сифатида ишлагандан, имтиёزلардан фойдаланган ҳолда

тинчгина ўтказиши мумкин эди. Лекин у одам бундай яшай олмади. Бир оёқлаб бўлса ҳам жамоа хўжалигининг оғирини энгил қилишга интилди. «Марксизм» ва Калинин номи жамоа хўжаликлари бирлаштирилгач 1950—1955 йилларда фирқа ташкилотига етакчилик қилди. Ҳа-

лқлиги, жамоа мулкани муқаддас деб билганлиги туфайли кишлоқдошлари уни 1956 йилда жамоа хўжалиги тафтиш комиссияси раислигига сайлашди. Қултўра Товқораев 1960 йилдан ферма мудирини, кейинчалик ғаллачилик бригадирини, ем-хашак бригадирини бўлиб умрининг охиригача халқ хизматида бўлди.

Муродулло КЕНГБОВ,
«Ишонч» мухбири

27 ДУШАНБА

УзТВ I
18.00 «Бугун», Ахборот кўрсатуви. 18.10 Телефильм. 18.20 Фильм-концерт. 18.55 Эълонлар. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 «Шаҳар бедарвоза эмас». 20.10 Оқшом эртаклири. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессияси олдидан. 21.40 «Ўзбекистон куйлагай». 1-қисм. 22.15 Бир асар тарихи.

УзТВ II
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Фильм-концерт «Лаҳза». Хабарлар. 20.25 «Билиб қўйган яхши». 20.40 «Енгиндан сақланнинг». 21.00 «Лаҳза». Хабарлар.

«ОРБИТА IV»
6.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 Мультфильм. 9.30. «Турмуш икир-чикирлари». Бадий телесериал премьераси. 29-серия. 10.00 «Мавзу». 10.40 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 1-серия. 12.00 Янгилликлар. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Телемикст». 16.10 «Муסיкий баҳорат». Кўп серияли телефильм премьераси. 7-серия. 16.40 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. 17.05 «Стартейнджер». 17.50 «Технодром». 18.00 Янгилликлар. 18.25 «Ашгабат: 1993 йил декабри». 18.55 «Хужжатлар ва тақдирлар». 19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 19.55 «Мавзу». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 Эстрада концерти. 21.40 «Ника ёғдуси». «Профессионал кинематографлар совринларнинг тантанали топишириш маросими. Танафус пайтида (24.00) — Янгилликлар. 01.20 «Матбуот-экспресс».

«ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 «Хақиқат онлари». 12.00 «Кечки салон» саҳифаларида. 13.30 «Дехқонларга тааллуқли масала». 13.55 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 2-серия. (Канада). 14.55 «Янғроқ овозлар». Концерт. 15.25 «Рязань томошалари» фестивалида. «Дангаса Иван ҳақида эртак». Санкт-Петербург кўғирчоқ театрининг спектакли. 16.35 «Телегазета». 16.40 Болалар учун янгилликлар. 16.55 «Трансросэфир». 17.45 Эфирда — «Кинотавр».

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 «Россияда бизнес». 9.30 Тонги концерт. 9.45 «К-2» таништирадиди: «Абзац». 10.40 «Хайвонот оламида». 11.40 «Нюфелет қаерда?». Бадий фильм. 13.00 Арбат уйи. Андре Белов тақдирида. 13.30 «Дехқонларга тааллуқли масала». 13.55 «Сакраш ва яна сакраш». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 1-серия (Канада). 14.55 «Телегазета». 15.00 «Ф. Федоровский». Хужжатли фильм. 15.20 «Пиллигрим». Россия савҳатлар бюроси. 16.05 Болалар учун янгилликлар. 16.20 «Рост» студияси. «Муסיкий синф». 16.55 «Кутқариш хизмати 911». 17.50 Спорт кўрсатуви.

УзТВ I
6.30—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонги дам олиш кўрсатуви. 9.00 Республика газеталарининг шарҳи. 9.10 «Травканинг саргузаштлари». Бадий фильм. 10.15 «Спорт йилномаси». 10.45 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгилликлари (АҚШ). 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Тилга эътибор». 18.40 «Янгиланиш йўлида». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 «Гўзалликдан яралган олам...». Бадий-публицистик кўрсатув. 20.10 Оқшом эртаклири. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессиясида. 22.00 Республика қишлоқ хўжалиги ходимларига бағишланган кўрсатув ва концерт.

УзТВ II
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Кичик савҳат». 20.00 Шарқ лирикаси. 20.40 «Сенинг тақдиринг учун». Бадий фильм.

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 «Ҳаққа». 9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 10.30 В. Третьяков чалади (скрипка). 10.45 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 3-серия. 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. 12.20 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадий фильм. 21-серия. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ен дафтар». 16.15 «Адам Смит бойлиги дунёси». 16.40 «Время 4». 17.20 «700 клуб». 17.50 «Муулдор алифбоси». 18.00 Янгилликлар. 18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси. МДХ давлатлари раҳбарлари Ашгабатда учрашувининг яқуналари. 18.50 «Хужжатлар ва тақдир».

УзТВ I
6.30—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонги дам олиш кўрсатуви. 9.00 Болалар учун фильм. 10.10 «Оламини асранг». 10.50 «Улкамизда киши». Кинoproграмма. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида». 18.40 «Осойишталик посбонлари». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Назира Алиева. 20.00 Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклири. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессиясида. 23.00 «Ўзбекистон куйлагай». 2-қисм. 23.35 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Зиб».

УзТВ II
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Уолт Дисней таништирадиди...». Мультфильмлар тўплами. 20.10 «Илҳом». Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг чиқиши. 20.55 «Алоқалар ва шартномалар».

«ОМАД» таништирадиди:
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

УзТВ I
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Уолт Дисней таништирадиди...». Мультфильмлар тўплами. 20.10 «Илҳом». Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг чиқиши. 20.55 «Алоқалар ва шартномалар».

«ОМАД» таништирадиди:
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 «Тингланг, томоша қилинг...». 9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 10.30 А. Литвиненко рус халқ кўшиқларини куйлайди. 10.40 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. 12.20 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадий фильм. 20-серия. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси». 15.40 «Конверсия ва бозор». 16.10 «Ен дафтар». 16.15 «Иш». 16.25 Мультфильм. 16.40 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. 17.05 «Стартейнджер». 17.50 «Технодром». 18.00 Янгилликлар. 18.25 «Ашгабат: 1993 йил декабри». 18.55 «Хужжатлар ва тақдирлар». 19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 19.55 «Мавзу». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 Эстрада концерти. 21.40 «Ника ёғдуси». «Профессионал кинематографлар совринларнинг тантанали топишириш маросими. Танафус пайтида (24.00) — Янгилликлар. 01.20 «Матбуот-экспресс».

«ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 «Хақиқат онлари». 12.00 «Кечки салон» саҳифаларида. 13.30 «Дехқонларга тааллуқли масала». 13.55 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 2-серия. (Канада). 14.55 «Янғроқ овозлар». Концерт. 15.25 «Рязань томошалари» фестивалида. «Дангаса Иван ҳақида эртак». Санкт-Петербург кўғирчоқ театрининг спектакли. 16.35 «Телегазета». 16.40 Болалар учун янгилликлар. 16.55 «Трансросэфир». 17.45 Эфирда — «Кинотавр».

УзТВ I
6.30—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонги дам олиш кўрсатуви. 9.00 «Бинафшаранг шар». Бадий фильм. 10.15 М. Халил. «Сирли най». Республика кўғирчоқ театрининг спектакли. 11.15 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгилликлари (АҚШ). 11.30 «Ешлик» студияси. «Янги йил арафасида». 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Ҳазалхон ёшлигим». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 Янлининг муҳим халқаро воқеалари. 20.00 Манзарали фильм. 20.10 Оқшом эртаклири. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 «Рақсинг сеҳрли олами». Ўзбекистон халқ артисти Малика Аҳмедова. 21.40 «Ҳилол» студияси намойиш этади. «ТИЛСИМ».

УзТВ II
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Болалар учун. «Табассум». 20.20 «Тошкент» оқшомлари. Янги йил дастури.

«ОМАД» таништирадиди:
22.50 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 «Домисолька». 9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 10.30 «Янги номлар». 10.35 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 4-серия. 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. 12.20 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадий фильм. 22-серия. Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида 14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ен дафтар». 16.15 «Манзилмиз — Янги Россия». 16.45 «50×50» телеомошаси. 18.00 Янгилликлар. 18.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 20.00 «Рус олами». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 18-серия. 22.20 «Матбуот-экспресс». 22.30 Россия фольклори юлдузлари. 24.00 Янгилликлар. 00.40 Париж-Дакар-Париж автоталлиси.

«ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 «Кетдик». 9.10 Россия телевизион театри. Дж. Д. Сэллинджер. «Ношуд». 10.15 «Оқ қанар». 11.00 «Рост» студияси. 12.55 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадий телефильм. 13.45 «Дехқонларга тааллуқли масала». 14.10 «Дунё аёллари». Кўп серияли хужжатли фильм премьераси. 6-серия. 14.40

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 «Ҳаққа». 9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 10.30 В. Третьяков чалади (скрипка). 10.45 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 3-серия. 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. 12.20 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадий фильм. 21-серия. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ен дафтар». 16.15 «Адам Смит бойлиги дунёси». 16.40 «Время 4». 17.20 «700 клуб». 17.50 «Муулдор алифбоси». 18.00 Янгилликлар. 18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси. МДХ давлатлари раҳбарлари Ашгабатда учрашувининг яқуналари. 18.50 «Хужжатлар ва тақдир».

УзТВ I
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Уолт Дисней таништирадиди...». Мультфильмлар тўплами. 20.10 «Илҳом». Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг чиқиши. 20.55 «Алоқалар ва шартномалар».

«ОМАД» таништирадиди:
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

лар». 19.05 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 19.55 «Ростислав Плятнининг бахтли тақдири». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 17-серия. 22.20 «Матбуот-экспресс». 22.30 «Эфирда мусиқа». 24.00 Янгилликлар. 00.40 «Дунёдаги шаҳарларнинг тунги ҳаёти». Истамбул. 01.05 «MTV».

«ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 «Параллеллар». 9.15 Маза, таътилар. «Аёз бобо». Бадий фильм. 10.35 Қалбада хотиралар янграйди. 11.20 «Сўнаётган юлдузми?». 11.50 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадий телефильм. 12.40 «Трансросэфир». 13.25 «Бизнес: янги номлар». 13.40 «Дехқонларга тааллуқли масала». 14.05 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 3-серия. 15.05 «Оилавий учрашувлар». 15.40 «Мусиқа йирк пладда». П. Коган раҳбарлигидаги академик симфоник оркестрининг 50 йиллигига. Москва Давлат консерваториясининг катта залидан олиб кўрсатилади.

«Рост» студияси. 17.10 «Лўлиларга хайрхоҳ киши». 17.55 Спорт кўрсатуви.

УзТВ I
6.30—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонги дам олиш кўрсатуви. 9.00 «Муסיкий чойхона». 10.10 Болалар учун фильм. 11.25 «Ешлик базми». 12.55 «Ҳаройиб бола». Кинокомедия. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Наштар». Ҳажвий киножурнал. 18.20 «Янги йил эртаги». Болалар учун кўрсатув. 19.00 «Илҳом» (рус тилида). 19.40 «Мушоира». Адабий кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклири. 20.30 «Илҳом». 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.20 «Янги йил наҳидаси». Муסיкий дастур. 2-қисм. 02.05 «Афандининг беш хотини». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 03.35 Чет эл эстрадаси концерти.

УзТВ II
19.00 «Илҳом» (рус тилида). 19.40 «Айтгандек». Ҳажвий кўрсатув. 20.10 «ШНО». Қисқа метражли телевизион бадий фильм. 20.30 «Илҳом». 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.20 «Янги йил наҳидаси». Муסיкий дастур. 1-қисм. 23.50 ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ. 00.05 «Янги йил наҳидаси». Муусийк дастур. 2-қисм. 02.05 «Афандининг беш хотини». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 03.35 Чет эл эстрадаси концерти.

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 Мультфильм. 9.30 «Нима? Қаерда? Қаёни?» 10.50 «Сеҳргарликми ёки синема...» 11.10 «Рус олами». 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида 12.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Қор малика». 13.55 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. 14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири 15.00 Янгилликлар. 15.25 Санта-Клаус намойиши. 16.25 Хоккей. Европа кубоги. Финал. 2 ва 3-даврлар. Германиядан кўрсатилади. Танафус пайтида (17.05) — Париж-Дакар-Париж автоталлиси. 18.00 Янгилликлар. 18.25 «Мушук Леопольднинг қайтиши». Мультфильм премьераси. 1 ва 2-сериялар. 19.10 «Мўжизалар майдони». Янги йил кўрсатуви. 20.35 «Эзгулик ёғдуси». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 «Янлининг машҳур кишиси». 21.45 «Телеоскоп». Байрам сонн. 22.25 «Яшаш кизикларироқ бўлиб қолди...» М. Задорнов. 23.30 «Матбуот-экспресс». 23.40 Эфирда — Президент оркестри. 23.50 Янги йилнинг билан! 00.05 Янги йил базми. 03.05 Тунги киносеанс. «Улим чизиги». Бадий фильм.

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 «Домисолька». 9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 10.30 «Янги номлар». 10.35 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 4-серия. 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. 12.20 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадий фильм. 22-серия. Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида 14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ен дафтар». 16.15 «Манзилмиз — Янги Россия». 16.45 «50×50» телеомошаси. 18.00 Янгилликлар. 18.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 19.10 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 20.00 «Рус олами». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 «Твин Пикс». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 18-серия. 22.20 «Матбуот-экспресс». 22.30 Россия фольклори юлдузлари. 24.00 Янгилликлар. 00.40 Париж-Дакар-Париж автоталлиси.

«ДУБЛЬ IV»
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 «Кетдик». 9.10 Россия телевизион театри. Дж. Д. Сэллинджер. «Ношуд». 10.15 «Оқ қанар». 11.00 «Рост» студияси. 12.55 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадий телефильм. 13.45 «Дехқонларга тааллуқли масала». 14.10 «Дунё аёллари». Кўп серияли хужжатли фильм премьераси. 6-серия. 14.40

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 «Ҳаққа». 9.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 10.30 В. Третьяков чалади (скрипка). 10.45 «Гардемаринлар, олға!» Тўрт серияли телевизион бадий фильм. 3-серия. 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. 12.20 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадий фильм. 21-серия. 15.00 Янгилликлар. 15.25 «Телемикст». 16.10 «Ен дафтар». 16.15 «Адам Смит бойлиги дунёси». 16.40 «Время 4». 17.20 «700 клуб». 17.50 «Муулдор алифбоси». 18.00 Янгилликлар. 18.25 Эфирда — Давлатлараро «Мир» телерадиокомпанияси. МДХ давлатлари раҳбарлари Ашгабатда учрашувининг яқуналари. 18.50 «Хужжатлар ва тақдир».

УзТВ I
6.30—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонги дам олиш кўрсатуви. 9.00 Болалар учун фильм. 10.10 «Оламини асранг». 10.50 «Улкамизда киши». Кинoproграмма. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида». 18.40 «Осойишталик посбонлари». 18.55 Эълонлар. 19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 «Хотира». Ўзбекистон халқ артисти Назира Алиева. 20.00 Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклири. 20.25 Эълонлар. 20.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг XIV сессиясида. 23.00 «Ўзбекистон куйлагай». 2-қисм. 23.35 «Ешлик» студияси кўрсатади. «Зиб».

УзТВ II
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Уолт Дисней таништирадиди...». Мультфильмлар тўплами. 20.10 «Илҳом». Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг чиқиши. 20.55 «Алоқалар ва шартномалар».

«ОМАД» таништирадиди:
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

УзТВ I
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.20 «Уолт Дисней таништирадиди...». Мультфильмлар тўплами. 20.10 «Илҳом». Тошкент хореография билим юрти ўқувчиларининг чиқиши. 20.55 «Алоқалар ва шартномалар».

«ОМАД» таништирадиди:
21.25 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

«Телегазета». 14.45 Ишдан бўш пайтингида. «Иш устасидан кўрқадим». 15.00 «Ҳамла». Кўп серияли телевизион бадий фильм премьераси. 4-серия. 16.00 «Трансросэфир». 16.45 Болалар учун янгилликлар. 17.00 Мультфильм. 17.10 «М-трест». 17.25 «Терминал».

18.00—20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.00 «Мен — йўлбошиман». 20.20 «Санта-Барбара». Кўп серияли бадий телефильм премьераси. 21.10 «Маски-шоу». 21.45 Катталар учун мультфильм. 22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар. 22.20 «Юлдузлар билан суҳбатда». 22.25 Спорт кўрсатуви. 22.30 Янги йил концерти. 23.25 «Кунсткамера». 00.10 «Арт-обстрел».

31 ЖУМА

УзТВ I
6.30—9.00 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонги дам олиш кўрсатуви. 9.00 «Муסיкий чойхона». 10.10 Болалар учун фильм. 11.25 «Ешлик базми». 12.55 «Ҳаройиб бола». Кинокомедия. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Наштар». Ҳажвий киножурнал. 18.20 «Янги йил эртаги». Болалар учун кўрсатув. 19.00 «Илҳом» (рус тилида). 19.40 «Мушоира». Адабий кўрсатув. 20.15 Оқшом эртаклири. 20.30 «Илҳом». 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.20 «Янги йил наҳидаси». Муусийк дастур. 2-қисм. 02.05 «Афандининг беш хотини». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 03.35 Чет эл эстрадаси концерти.

УзТВ II
19.00 «Илҳом» (рус тилида). 19.40 «Айтгандек». Ҳажвий кўрсатув. 20.10 «ШНО». Қисқа метражли телевизион бадий фильм. 20.30 «Илҳом». 21.40 Телевизион миниатюралар театри. 22.20 «Янги йил наҳидаси». Муусийк дастур. 1-қисм. 23.50 ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ. 00.05 «Янги йил наҳидаси». Муусийк дастур. 2-қисм. 02.05 «Афандининг беш хотини». Телевизион бадий фильм. 1 ва 2-сериялар. 03.35 Чет эл эстрадаси концерти.

«ОРБИТА IV»
6.00 Янгилликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 «Тонг». 9.00 Янгилликлар. 9.20 Мультфильм. 9.30 «Нима? Қаерда? Қаёни?» 10.50 «Сеҳргарликми ёки синема...» 11.10 «Рус олами». 11.50 «Матбуот-экспресс». 12.00 Янгилликлар. Мактаб ўқувчиларининг таътил кунларида 12.20 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Қор малика». 13.55 Болалар ва ўсмирлар учун телекўрсатувлар IV халқаро фестивалида соврин олган кўрсатувлар. 14.25 «Брейн-ринг». Ўсмирлар турнири 15.00 Янгилликлар. 15.25 Санта-Клаус намойиши. 16.25 Хоккей. Европа кубоги. Финал. 2 ва 3-даврлар. Германиядан кўрсатилади. Танафус пайтида (17.05) — Париж-Дакар-Париж автоталлиси. 18.00 Янгилликлар. 18.25 «Мушук Леопольднинг қайтиши». Мультфильм премьераси. 1 ва 2-сериялар. 19.10 «Мўжизалар майдони». Янги йил кўрсатуви. 20.35 «Эзгулик ёғдуси». 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгилликлар. 21.25 «Янлининг машҳур кишиси». 21.45 «Телеоскоп». Байрам сонн. 22.25 «Яшаш кизикларироқ бўлиб қолди...» М. Задорнов.

Қалам аҳли хўп қизиқ халқ-да. Утаётган кундан хурсанд. Мабодо биров палончидан фарзандларига данғиллама иморату, ялтираган автомобил, кассада фалон минг сўм пул мерос қолдирибди, деса, асло ишонманг. Газета боғламлари-ю турфа хангомаларгина мерос қолади, холос. Уттиз йиллик журналистлик давримда ана шундай антиқа табиатлиларга кўп дуч келганман. Шулардан бир шингил эшитинг.

ТАРЖИМОНЛИКНИ

ҚАНДАЙ

ЎРГАНДИМ?

ЎҚИШНИ битирганимга эндигина тўрт-беш йил бўлган, тажрибам кам эди. Вилоят кўмитасининг биринчи котиби мақоласини тайёрлаш менга топширилди. Мақола эса рус тилида, уни ўзбекчага ўгиришим керак экан. Аксига олиб матн анча мураккаб, ғирт партиявий тилда, русча иборалар билан тўла эди. Асли қишлоқ мактабини тугаллаб, таржимонликка қўл урмаган кечаги талаба учун бу хийла мушкул туюлди. Вилоят газетасида таржимонлик қилиб юрган Акрам Қодирий деганга мурожаат қилдим. У киши пича мудраётган экан.

— Энди болам, битта гап, — деди у кўлимдаги қоғозга ҳам қия боқмай. — Кеча улфатлар билан пича «тортишгандик». Бош қурмагур ари уяси. Чопиб бориб, дўкандан бир жуфт «оқсоқол»дан оласан. «Товуқ бозори»даги чойхонага тўрттагина қабоб буюр, аччиққина кўк чой ҳам бўлсин. Мен юзимни чайқайману етаман. Айтганларини қилдим.

— Хўш, ўқийқол, қоғозингни! — деди қорини қоппайиб, икки-уч бор кекириб олгач.

Мен биринчи жумлани тугатмаёқ кўрсаткич бармоғини баланд кўтарди:

— Энди шунини ўзбекчасига ўгир, болам!

Терлаб-пишиб она тилига ағдаришга

уриндим. Ногоҳ, қаттиқ хурракни эшитиб, чўчиб тушдим. Қарасам, оқсоқол яна пинакка кетибди.

— Эшитиб кўрасизми? — дедим елкасидан охиста туртиб.

— Нимани? — кўзларини аранг очиб, ҳайрон бўлиб тикилди менга. — Э-ҳа, қани ўқи-чи!

Мен эплаштирганимни ўқидим.

— Узинг бир чиройли таржимон бўпқопсан-ку, болам, мени овора қилганингни қара-я.

Ишончим комилки, биронта сўзимни эшитмади у киши. Луқмалари кўнглим учун эди, холос. Лекин шу икки оғиз сўздан руҳим кўтарилиб, қобилиятим борлигига астойдил ишонч пайдо бўлди. Шундан бери таржимонман.

ТЕСКАРИ ЮРАДИГАН АВТОМОБИЛ

ВИЛОЯТ радиосида ҳам боладек содда, жангоҳларда бир қўлида милтиқ, иккинчисида қалам тутган Абдулла Хайров билан ишлашга тўғри келди. Бир кун ҳамкасбимизнинг тўйидан қайтарканмиз отахонни автомобилнинг олдинги ўриндиғига жойлаштирдим. Тўйчилик эмасми, кайфлари ҳам шунга яраша.

Ярим йўлни босганимизда отахон шофёрни қаттиқ-қаттиқ койий бошлади:

— Инсофинг борми, бола! Ун қадам юргин орқага, йигирма қадам юр. Буткул шаҳарни «назад» қилиб чиқяпсан-ку индамасам? Бошларим айланиб, кўзларим тиниб, юмилиб қолди-я!

КИМНИНГ ЎҒЛИСАН, АКАСИ?

ТУМАН котиби хонасига кирганимда ўрта бўйли, кўзойнакли киши ўтирган экан. Салом аликдан кейин биринчи котиб уни менга таништирди: — Ҳамкасбингиз, «Наманган ҳақиқати»нинг зонал муҳбири. Туманимизда яшайди.

Астойдил қувондим. Қуш тилини қуш билади, деганларидек, зерикмайдиган бўлди, дедим ичимда. Чунки мен ҳали янгиман. Бу киши туман хўжалиқларини яхши билади. Биз бирга йўлга тушдик. «УАЗ» Чортоқсой кўпригидан ўтар-ўтмас у енгимдан аста тортди.

— Машина бир дақиқа тўхтасин! — Сўнг чап тарафдаги пастқам иморат олдида ўйнаб юрган болакайни чақирди. Чўнтагидан пул чиқариб: — Чойхоначига «Ҳозиев домлага носвой бераркансиз» дегин! — деди.

Бола носвой олиб келгач, шошиб кафтига бир отим тўкиб, тили остига ташлади-да, боладан сўради: — Кўзимга иссиқ кўриняпсан, кимнинг ўғлисан, акаси?

Бола кўзларини катта-катта очиб, ҳайрон бўлиб тикилди.

— Узингизнинг ўғлингизман-ку, да-да!

Ҳамкасбимнинг қиёфасида заррача ўзгариш сезилмади.

— Отинг нима? — сўради яна.

Бола лом-лим дея олмай бақрайганча турарди.

— Ҳа, бўлди-бўлди, анча улғайиб қопсан, барақалло, ўғлим. Аянга бориб айт, вилоятдан меҳмон келиб қопти, дадам бугун ҳам кечроқ қайтарканлар, дегин, — машина эшигини ёпаркан менга изоҳ берди: — Кўрмаганимга уч-тўрт йил бўлдиёв. Хизматчилик-да, ука, тонг саҳарда уйдан чиқиб, хуфтонда қайтамиз, бунгача болалар ухлаган бўлади.

Мен оғзимни очганимча унга қараб туриб, кулишимни ҳам, кулмаслигимни ҳам билмасдим.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ.

ФАЗОДАГИ ДАМ ОЛИШ МАСКАНИ

ЕР ЮЗИДА яратилаётган янгиликларнинг деярли ярми японларга тўғри келади, десак янглишмаймиз. Яқинда Япониядаги «Симидзу» компанияси яна бир катта ишга қўл урди. Компаниянинг хабарига кўра, ҳаяжонли онларнинг бадавлат ишқибозлари тахминан 2020 йилларга келиб фазовий меҳмонхонада дам олиб, фазовий овқатларни истеъмол қилишлари мумкин.

Бу меҳмонхона ердан 450 километр баландликда «осилиб туради». Унда концерт ва спорт заллари, шунингдек ресторан ва дам олиш жойлари бўлади. Бир ҳафталик йўлланма ҳар бир сайёҳ учун қарийб 900 минг долларга тўғри келади.

Кимсан, раққоса, Лайломисан сан? Яшнаб очилган раъномисан сан? Қозимжон ЎЛМАСОВ олган сурат.

ОСИЁ ЧЕМПИОНАТИ ГОЛИБЛАРИ

РЕСПУБЛИКАМИЗ спортчиларидан бир гуруҳи Осиё чемпионатида иштирок этдилар. Филиппиннинг Манила шаҳрида беш кун давомида куч синашда ўзбекистонлик энгил атлетикачилар 1 та олтин, 5 та кумуш ва 1 та бронза медалини қўлга киритдилар.

Ўзбекистон касаба уюшмаларининг физкультура ва спорт жамиятига қарашли болалар ва ўсмирлар махсус спорт мактаби тарбияланувиси Олег Веретельников биринчи ўринни олди. «Ўзбекистон» спорт мактаби ўқувчилари Оксана Яригина ва Владимир Парфеновлар эса иккинчи ўринга эга бўлдилар.

Н. ЦВЕТКОВ.

УЧРАШУВ

ТОШКЕНТДА Ўзбекистон савдо, умумий овқатланиш ва матбуот жамияти тармоқлари спортчиларининг спартакиадаси бўлиб ўтди.

Бу ишга Ўзбекистон матбуот жамияти, Ўзбексавдо Давлат ассоциацияси, «Узкоопзаготторг» ҳомийлик қилишди.

Мусобақалар аввало вилоятларда бўлди. Фарғона вилояти спортчилари барча турлар бўйича голиб чиқиб, ўзларининг пухта тайёргерлик кўрганлиқларини исботладилар. Иккинчи ўринни Тошкент ва учинчи ўринни Сирдарё вилояти спортчилари эгалладилар.

С. АНДРЕЕВ.

Ишонч

БОШ МУҲАРРИР
ТЎЛҚИН ҚОЗОҚБОВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Акмал АҚРОМОВ
(бош муҳаррир муовини),
Абдуманноп АЛИМБОВ,
Мухаммадлатиф ЖУМАНОВ,
Турғунбой МАДИЕРОВ,
Турғун НАЗАРОВ
(масъул котиб),
Абдурасул РЎЗМАТОВ,
Саминжон СУЛТОНОВ
(вилоят муҳбири),
Мухайё ТЎЛАГАНОВА,
Шабот ХЎЖАЕВ,
Санобар ХЎЖАЕВА.

- Бош муҳаррир қабулхонаси 56-25-36
- Бош муҳаррир муовини 56-52-89
- Масъул котиб 56-52-78

БЎЛИМЛАР

- Касаба уюшмалари, социал адолат, иктисодий ҳаёт — 56-82-79.
- Маданият, маънавият ва хатлар 56-87-78, 56-87-63.
- Мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79
- Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-85-43

ВИЛОЯТЛАРДАГИ

МУХБИРЛАРИМИЗНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:

- Андижонда — 5-32-24;
- Бухорода — 3-50-10
- Гулистонда — 2-10-02;
- Жиззахда — 2-31-41;
- Навоийда — 3-52-99;
- Наманганда — 6-22-10;
- Нукусда — 4-19-97;
- Самарқандда — 35-64-22;
- Термизда — 2-70-07;
- Тошкентда — 56-82-79;
- Фарғона — 4-28-29
- Урганч — 6-03-40
- Қаршида — 5-33-71;

● Мухарририятга келган қўл-ёзмалар (2 ораликда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Тахририят востачилик қилмайди. Мақолалардаги фикр-мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар зиммасидадир.

● Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.

Сотувда эркин нархда.

● ШАНБА кунлари чиқади.

● Босишга 24 декабрда топширилди.

● Набатчи масъуллар:

Турғун НАЗАРОВ,
Жонрид АБДУЛЛАХОНОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:

700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

● 63660 нусхада босилди.

● Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

● Газетага 1991 йил 8 январда Ўзбекистон Матбуот Давлат кўмитаси томонидан 00068 рақамли гувоҳнома берилган.

● Офсет усулида босилди.

◆ Формати А-3 ҳажми 2 босма табоқ.

◆ Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамаси Ишлар

◆ бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ»

◆ нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

◆ Буюртма Г-712 1 2 3 4 5 6